

TEMAT: Ćwiczenia wprowadzające poprawną realizację głoski sz w izolacji i nagłosie sylab i wyrazów:

CEL GŁÓWNY:

- ćwiczenia usprawniające motorykę artokulatorów, ze szczególnym zwróceniem uwagi na ułożenie warg i języka przy poprawnej realizacji głoski sz;
- ćwiczenia wywołujące poprawną realizację głoski sz w izolacji i nagłosie sylab bez słyszalnego zwarcia przedniojęzykowodziąsłowego;

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- usprawnianie autokontroli w zakresie motoryki języka;
- usprawnianie autokontroli w zakresie motoryki warg;
- ćwiczenia oddechowe;
- audytywne różnicowanie poprawnej (szczelinowej) i błędnej (ze zwarciem przednio –j ęzykowo-dziąsłowym) realizacji głoski sz;
- słuchowa identyfikacja głoski sz w izolacji, nagłosie sylab i wyrazów;
- ćwiczenia artykulacyjne do głoski s w izolacji i nagłosie sylab z zastosowaniem interwału czasowego i w łącznej realizacji;
- ćwiczenia uzyskujące poprawną realizację głoski sz w nagłosie wyrazów;
- ćwiczenia usprawniające funkcję myślenia logicznego;

FORMY PRACY: indywidualna;

METODY PRACY:

- kinestetyczna;
- audytywna;
- wzrokowa;

POMOCE: lustro, świeczka, lizak logopedyczny, klocki LOGO, kolorowe żetony; obrazki z głoską sz w nagłosie („Od obrazka do słowa”);

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1. Ćwiczenia usprawniające motorykę artykulatorów:

a) języka:

- wysuwanie języka na brodę;
- cofanie języka za dolne zęby;
- „czyszczenie” językiem górnych zębów;
- „liczenie” językiem górnych zębów;
- pionowe ruchy języka :od dolnych zębów do podniebienie górnego;

b) warg:

- obustronny uśmiech z zamkniętymi ustami(zęby niewidoczne);
- obustronny uśmiech z zębami odsłoniętymi;
- uśmiech z zamkniętymi ustami i wysunięcie zwartych warg do przodu (dziobek);
- uśmiech z odsłoniętymi zębami i wysunięcie warg do przodu (zęby widoczne-ryjek);
- cmokanie zwartymi, wysuniętymi wargami do przodu (całuski);

2. Ćwiczenia oddechowe:

- logopeda dmucha na dłoń dziecka jednoczesnym różnicowaniem długości wydechu: długo- krótko;
- dziecko dmucha na płomień świeczki: krótko – płomień gaśnie, długo- płomień równomiernie „odchyła się”
- logopeda „pokazuje” dziecku na dłoni różnicę między głoską sz(długi strumień powietrza), a głoską cz (krótki, pojedynczy wydech);

3. Słuchowa identyfikacja głoski s w izolacji, nagłosie sylab i wyrazów:

- w izolacji - logopeda wymawia różne spółgłoski, a dziecko klaszcze w dłonie, kiedy usłyszy głoskę sz;
- w nagłosie sylab - logopeda wymawia sylaby otwarte z różnymi spółgłoskami w nagłosie, a dziecko klaszcze w dłonie, kiedy usłyszy sylabę z głoską sz na początku;
- w nagłosie wyrazów: - logopeda wymawia różne słowa, a dziecko sygnalizuje klaszcząc w dłonie pojawienie się wyrazu z głoską sz w nagłosie;

4. Ćwiczenia słuchu fonemowego - różnicowanie błędnej i poprawnej realizacji głoski sz

- logopeda demonstruje błędną (słyszalne zwarecie języka z podniebieniem) i poprawną (powietrze od razu wydostaje się szczeliną) realizację głoski sz
- logopeda realizuje naprzemiennie poprawną (szszsz) i błędną (tsz) wymowę głoski sz, a dziecko wrzuca do kubeczka żetony, kiedy pojawi się poprawne wymówienie;
- logopeda wymawia sylaby otwarte, a potem wyrazy, w których głoska sz jest realizowana raz błędnie: tsza, tso....., tszafa, tszalik..., a raz poprawnie: sza, szo...., szatnia, szopa
- Dziecko ocenia wymowę terapeuty podnosząc do góry kółka: czarne, kiedy realizacja jest zła, czerwone, kiedy wymowa jest poprawna;

5. Ćwiczenia artykulacyjne uzyskujące poprawną wymowę głoski s w izolacji, nagłosie sylab i wyrazów:

- terapeuta dokładnie instruuje dziecko o sposobie realizacji poprawnej sz, mówiąc no „nie słyszę, jak dotykasz językiem do podniebienia, słyszę tylko, jak „wypuszczasz” powietrze-szszszsz.....;
- demonstruje to dziecku na dłoni.
- dziecko powtarza, aż pojawia się poprawne realizacje;
- logopeda wprowadza sz do nagłosu sylab, wykorzystując do tego lizak logopedyczny, tworzone są sylaby z interwałem czasowym: szszsz-a, szszsz-e itp.
- Jeżeli uda się uzyskać s bez słyszalnego zwarecia językowodziałowego, terapeuta wprowadza łączne sylaby otwarte, wykorzystując do tego klocki LOGO i wspólnie z dzieckiem układa sylaby sza, szo, szu itp.
- dziecko odczytuje ułożone sylaby;
- logopeda demonstruje dziecku obrazki z głoską sz w nagłosie i prosi dziecko o samodzielne nazwanie obrazków;
- dziecko nazywa, początkowo „odrywając” głoskę sz od reszty słowa i przesadnie „wydłużając” ją: szszsz-afa, szszsz-opa itp. a następnie, jeśli efekty są zadawalające , realizuje
- słowa całościowo;
- logopeda ocenia poprawność realizacji. Jeżeli słyszalne będzie zwarecie – próby będą powtarzane do skutku;

6. Zakończenie zajęć:

- podziękowanie dziecku za współpracę i aktywność;
- zadanie pracy domowej i wyjaśnienie sposobu jej wykonania;